

Handläggare
Yasmine Ekman-Munir
Telefon: 0850801682**Till**
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2020-05-28

Erbjudande av boende till familjer som blir av med sitt boende. Social dumping?

Svar på skrivelse från Elvir Kazinic m.fl. (S)

Förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

I en skrivelse daterad 13 februari 2020 önskar Elvir Kazinic m.fl. (S) att förvaltningen besvarar ett antal frågor om erbjudande av boende till familjer som blir av med sitt boende. Social dumping? Förvaltningen har tagit del av artikeln i Aftonbladet men kan inte uttala sig i enskilda ärenden och har därför valt att beskriva generellt vilket arbete som görs med denna typ av ärenden.

I den fortsatt bekymmersamma bostadssituationen som råder i Stockholms stad och i vissa delar av landet är det svårt att hitta alternativa boendelösningar att välja mellan. Förvaltningen är angelägen om att i övrigt välfungerande personer som blir av med sin bostad får hjälp med att hitta ett mer varaktigt boende än hotell och/eller vandrarhem. Det kan då betyda att den bostadssökande ser ett förstahandskontrakt utanför Stockholmsområdet som det bästa alternativet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen individ och familj.

Ärendet

En skrivelse lämnades in till stadsdelsnämnden den 13 februari 2020. Skrivelsen är av följande lydelse. Söndagen den 2 februari skriver Aftonbladet en artikel om en förälder som haft ekonomiskt bistånd i Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning som valde att flytta till Värmland.

Skrivelsen önskar svar på följande frågor.

- Hur ser stadens riktlinjer ut på detta område, hur förhåller vi oss till ”social dumping”? Ligger den aktuella

ärendehantering i linje med stadens policy för ekonomiskt bistånd att erbjuda ekonomiskt bistånd vid flytt till annan ort?

- Vilka kommentarer har förvaltningen till beskrivningen i tidningen?
- Är situationen korrekt beskriven?
- Hur många familjer har erbjudits boende på annan ort och i vilken utsträckning har de erbjudits ekonomiskt bistånd till hyresbetalningar?
- Är det vanligt att personer måste avsluta sina yrkesstudier kort före det de skulle avslutats på grund av flytt till annan ort?
- Hur arbetar förvaltningen med att erbjuda alternativt boende till familjer som riskerar att bli av med sitt boende?
- Hur ofta innebär den föreslagna lösningen flytt till annan ort?
- Får familjerna alternativa lösningar att välja mellan?

Synpunkter och förslag

Förvaltningen har tagit del av artikeln i Aftonbladet men kan inte uttala sig i enskilda ärenden och har därför i stället valt att beskriva generellt vilket arbete som görs med denna typ av ärenden.

Med anledning av att Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning har många hushåll som inte är etablerade på bostadsmarknaden finns ett boteam som stöttar personer som riskerar bostadslöshet/hemlöshet. Målgruppen är personer som är aktuella för försörjningsstöd men undantag kan göras.

Socialsekreterarna i boteamet är indelade i två funktioner, en funktion arbetar med att förebygga vräkningar för självförsörjande hushåll. Den andra funktionen arbetar med de hushåll som riskerar att bli av med sitt boende i andra hand eller inneboende samt de hushåll som redan blivit bostadslösa och bor på hotell eller vandrarhem. Målgruppen är de hushåll som uppstår försörjningsstöd.

Under 2019 arbetade bohandläggarna med 117 hushåll. Av dessa är det 13 hushåll som har fått ett förstahandskontrakt, 44 hushåll som fått ett andrahandskontrakt samt 26 hushåll som fått inneboendekontrakt. Av de 13 som fått ett förstahandskontrakt var nio av dessa kontrakt i kommuner utanför Stockholmsområdet varav sju barnfamiljer. Det är fyra hushåll som fått kontrakt hos SHIS, varav två barnfamiljer. Resterande hushåll har slutat höra av sig till socialtjänsten alternativt visat sig ha behov av andra insatser innan boendefrågan kan åtgärdas.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning
Administrativa avdelningen

Borgarfjordsgatan 14
Box 7049
164 07 Kista
Växel 08-508 01 000
Fax
rinkeby-kista@stockholm.se
stockholm.se

Bohandläggarna arbetar båda stödjande och praktiskt med de enskilda tillsammans med handläggande socialsekreterare. De gör en grundutredning kring bostadsproblematiken och bedömer vilka resurser klienten har och hur kapabel hen är att söka bostad på egen hand. Därefter skrivs en boplan tillsammans med klienten där denne får information om hur hen kan söka boende.

Bohandläggarna hjälper klienterna med bland annat;

- utskrift av annonser om boende från internet (som klienterna själva kan söka).
- göra intresseanmälningar på lägenheter/rum, hjälpa till med kontakten med lägenhetsinnehavare, ringa hyresvärdar.
- följa med klienten vid visning av lägenheter anvisade av bostadsförmedlingen.
- letar lediga förstahandskontrakt i hela landet och för en dialog med personen om för- och nackdelar med att leta och eventuellt få boende utanför Stockholmsområdet.
- följa upp om klienten aktivt söker boende samt följa upp att de är inskrivna i bostadsförmedlingen.

Vid beslutsmöten en gång i veckan följer cheferna inom ekonomiskt bistånd att arbetat med målgruppen sker på ett likvärdigt och rättssäkert sätt.

När det gäller dialogen om att leta och eventuellt få boende utanför Stockholmsområdet så förs den utifrån utgångspunkter som anställning, pendlingsavstånd, och/eller pågående utbildning. Barnens situation är också en del av dialogen. Barn med särskilda behov av insatser eller långvariga kontakter med vården är också något som personerna som är aktuella i boteamet behöver väga in i besluten att leta och eventuellt få boende utanför Stockholm.

Stockholms stad har inga gemensamma riktlinjer för byte av bostadsort, i de fall en person/familj får ett förstahandskontrakt på annan ort. I det nya föreslagna programmet för att motverka hemlöshet 2020-2025 som är på remiss i staden och tas upp på stadsdelsnämndens sammanträde i september, finns det dock skrivningar om socialtjänstens ansvar för bostadsanskaffning.

”Socialtjänstlagen saknar bestämmelser som ger bostadslösa en allmän rätt att få en bostad av socialtjänsten. Av praxis från Högsta förvaltningsdomstolen finns det två kriterier som ska vara uppfyllda för att rätt till bistånd till stadigvarande självständigt boende ska föreligga, dels ska den enskilde vara helt bostadslös och dels ska hon eller han ha speciella svårigheter att på egen hand skaffa en bostad. Det är inte tillräckligt att man har allmänna svårigheter, exempelvis på grund av en ansträngd situation på den lokala

bostadsmarknaden, utan det ska vara fråga om sådana speciella svårigheter som följer av att man tillhör en socialt utsatt grupp.

Det är alltså inte socialtjänstens skyldighet att tillgodose behovet av bostad i allmänhet. I akuta situationer träder dock socialtjänstens yttersta ansvar in. Högsta förvaltningsdomstolen har i RÅ 1990 ref 119 uttryckt att: ”I sådana fall, där den biståndssökande står helt utan tak över huvudet och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt, är socialnämnden skyldig att ordna logi. Detta kan innebära att socialnämnden försäkras sig om att den enskilde verkligen blir inhyst någonstans och/eller bistår med kostnaden.”

Medan rätten till bistånd till stadigvarande bostad enligt rättspraxis endast omfattar personer som hör till särskilt utsatta grupper gäller rätten till akut bistånd alla personer som bor eller vistas i en kommun som står utan tak över huvudet och som inte själva kan tillgodose sitt behov. Stadens ställningstagande kring rätten till akut bistånd till tak över huvudet uttrycks genom Tak över huvudet-garantin.”

När det gäller barnfamiljer föreslås i det nya programmet att ”följande fem principer ska vägleda socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever i eller som riskerar att hamna i osäkra boendeförhållanden:

- *Barnets rättigheter och barnets perspektiv beaktas i alla ärenden där det finns barn som lever under osäkra boendeförhållanden*
- *Långsiktiga boendelösningar ska alltid eftersträvas*
- *Korta beslutstider ska så långt det är möjligt undvikas*
- *Inga barnfamiljer ska vräkas utan att det finns ett alternativt boende*
- *Barn ska inte behöva byta skola eller förskola vid flytt till ett tillfälligt boende ”*

I den fortsatt bekymmersamma bostadssituationen som råder i Stockholms stad och i vissa delar av landet är det svårt att hitta alternativa boendelösningar att välja mellan.

Förvaltningen är angelägen om att i övrigt välfungerande personer som blir av med sin bostad får hjälp med att hitta ett mer varaktigt boende än hotell och/eller vandrarhem. Det kan då betyda ett förstahandskontrakt utanför Stockholmsområdet ses som det bästa alternativet av den bostadssökande.

Susanne Leinsköld
stadsdelsdirektör

Anna Mattsson
avdelningschef

Bilaga

Skrivelse från Elvir Kazinic m.fl. (S)

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning
Administrativa avdelningen

Borgarfjordsgatan 14
Box 7049
164 07 Kista
Växel 08-508 01 000
Fax
rinkeby-kista@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanne Leinsköld, stadsdelsdirektör	2020-05-06
Anna Mattsson, Avdelningschef	2020-05-06